

# POŠTANSKE MARKICE KAO VIZUELNA PODRŠKA U NASTAVI BIOLOGIJE ZA UČENIKE SA AUTIZMOM<sup>1</sup>

Nenad Glumbić<sup>1</sup>, Mirjana Đorđević<sup>1</sup>, Vesna Matović<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

<sup>2</sup>Prva kragujevačka gimnazija, Kragujevac, Srbija

Kod najvećeg broja učenika sa autizmom kao jake strane, koje se mogu koristiti u nastavnom procesu, navode se vizuelni stilovi procesiranja informacija i sklonost sistematizaciji, tj. uviđanju pravila, šema, organizacije i modela, za razliku od oštećene sposobnosti teorije uma. Obe navedene sposobnosti mogu se angažovati korišćenjem poštanskih markica u nastavi biologije. Prve ideje o upotrebi biomedicinskih motiva na poštanskim markicama u nastavi biologije iznete su 2011. godine u međunarodnom časopisu *American Biology Teacher*. Calver, Addison i Annan ističu da se veoma jeftine i lako dostupne zbirke poštanskih markica mogu koristiti za opservaciju i opisivanje prikazanih motiva, pravljenje kolekcija prema zadatim motivima, biološke klasifikacije, kao i za učešće u kampanjama javnog zdravlja. U našoj zemlji u protekloj deceniji izdate su brojne kolekcije sa biološkim motivima. Sa izuzetkom 2007. godine, kada su u redovnim izdanjima štampane markice sa motivima pupovice i dalje iz porodice glavočika (*Asteraceae*) i vendela ruže, sve ostale markice sa biološkim motivima vezuju se za tzv. prigodna izdanja. Motivi u prigodnim izdanjima su pojedinačne familije biljaka (kolekcija “Orhideje u svetu”), klase životinja (gmizavci), redovi životinja (detlići, sove, sokolovke, kormorani, leptiri), rodovi (dabar, vidra), životinjske vrste (beloglavi sup). Neretko se na našim markicama floralni i životinjski motivi vezuju za određene oblasti (Grožđe i vinogradarske regije Srbije, Ptice Stare planine, Gradske Ptice), dok su u sklopu promovisanja važnih ekoloških pitanja u opticaj puštene kolekcije Evropska zaštita prirode, Zaštićene životinjske vrste i Međunarodna

---

<sup>1</sup> Ovaj rad je nastao kao rezultat istraživanja u okviru projekta “Socijalna participacija osoba sa intelektualnom ometenošću” (ev. br. 179017), Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

godina biodiverziteta. Neslućene su mogućnosti korišćenja poštanskih markica u radu sa decom sa poremećajem iz spektra autizma, ne samo u nastavi biologije, već i u drugim predmetima. Raznovrsnost motiva, kao i mogućnost nabavke personalizovanih markica pružaju dodatnu priliku za prilagođavanje nastavnog rada karakteristikama svakog pojedinačnog deteta sa autizmom.

*Ključne reči: autizam, sistematizacija, filatelija, biologija*